

عنوان مقاله:

تاثیر سیاست های آموزشی بر کالبد معماری مدارس دوره اسلامی نمونه موردی: مدارس دوره تیموری و صفوی

محل انتشار:

دوفصلنامه معماری اقلیم گرم و خشک، دوره 10، شماره 15 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

مهسا بهاروند - موسسه جهاد دانشگاهی خوزستان، اهواز، ایران

حامد حیاتی - استادیار معماری دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

تعلیم و تربیت از دیر باز در ایران جایگاه ویژه ای داشته است؛ و بنا به شرایط فرهنگی و هنری، اجتماعی و سیاسی هر دوره تاریخی، نمود و ظهور خاص خود را پیدا کرده است. با تغییر دوره های تاریخی و با پیشرفت فنون معماری و تغییر شیوه های معماری، تغییرات کالبدی در مدارس دوره های تاریخی رخ داد. رویکرد آموزشی در هر دوره به نظام آموزشی و فضاهای متناسب با آن در ارتباط است. در واقع چگونگی تاثیر سیاست های نظام آموزشی بر عناصر معماری مدارس تیموری و صفوی مساله این تحقیق است. لذا، پرسش اصلی پژوهش به دنبال پاسخ به این سوال است که سیاست های آموزشی تیموری و صفوی چه تاثیری بر عناصر کالبدی معماری مدارس این دو دوره داشته است. روش گردآوری اطلاعات پژوهش، به لحاظ نوع نتایج توصیفی-تحلیلی و به لحاظ رهیافت تاریخی-تفسیری است که به شیوه تحلیل گونه شناختی و با شیوه گردآوری داده کتابخانه ای (اسنادی) و با ابزار نقشه خوانی، سندخوانی و فیش برداری انجام شده است. معماری مدارس منتخب این دو دوره از منظر کالبدی بررسی شد تا روند تحولات مدارس صفوی پس از دوره تیموری مشخص شود. یافته های تحقیق نشان می دهد که میزان پشتیبانی مالی بانیان بر ابعاد و اندازه ها و بسیاری از عوامل دیگر مانند شیوه ساخت مدارس تاثیر بسزایی داشته است. مفهوم آموزش در هر دوره با توجه به سیاست های حاکم در کشور تغییراتی داشته که این تغییرات بر سیاست آموزشی و مفهوم مدارس و در نتیجه در کالبد و معماری مدارس تیموری و صفوی اثر گذاشته است؛ از جمله تاثیرات سیاست های آموزشی بر کالبد مدارس دوره تیموری می توان به گسترش ابعاد مدارس، کیفیت حجره ها و مدرس ها، تامین محل اقامت طلاب، تغییرات دستگاه ورودی اشاره کرد. این مسئله در دوره صفوی به دلیل عمومی تر شدن رویکرد مدارس تاثیر دوچندان داشت و ابعاد و کیفیت فضایی مدارس را متاثر کرد. عمده ترین دگرگونی ها در دو دوره، پاسخ به تامین فضای اقامتی، آموزشی و نیایشی مطلوب تر بوده است.

کلمات کلیدی:

آموزش، معماری، مدارس، تیموری، صفوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1521937>

